

Tìm hiểu vai trò của ứng dụng trí tuệ nhân tạo ChatGPT trong việc nâng cao kỹ năng đọc - viết tiếng Trung Quốc của sinh viên ngành Ngôn ngữ Trung Quốc, Đại học Duy Tân

Investigating the Role of the AI Application ChatGPT in Improving Chinese Reading and Writing Skills among Chinese Language Majors at Duy Tan University

Đặng Thụy Liên^{a,b*}, Nguyễn Phước Tâm^{c*}
Dang Thuy Lien^{a,b*}, Nguyen Phuoc Tam^{c*}

^a*Viện Nghiên cứu và Phát triển Công nghệ Cao, Đại học Duy Tân, Đà Nẵng, Việt Nam*

^a*Institute of Research and Development, Duy Tan University, Danang, 550000, Vietnam*

^b*Khoa Tiếng Trung, Trường Ngôn ngữ - Xã hội Nhân văn, Đại học Duy Tân, Đà Nẵng, Việt Nam*

^b*Faculty of Chinese Language, School of Languages - Social Science & Humanity, Duy Tan University, Danang, 550000, Vietnam*

^c*Khoa Ngôn ngữ Trung Quốc, Trường Ngôn ngữ - Văn hóa - Nghệ thuật Khmer Nam Bộ và Nhân văn, Đại học Trà Vinh, Vĩnh Long, Việt Nam*

^c*Faculty of Chinese Studies, College of Southern Khmer Language - Culture - Arts and Humanities, Tra Vinh University, Vinh Long, 85000, Vietnam*

(Ngày nhận bài: 06/01/2026, ngày phản biện xong: 14/5/2026, ngày chấp nhận đăng: 27/5/2026)

Tóm tắt

Trong những năm gần đây, sự phát triển không ngừng của công nghệ trí tuệ nhân tạo (AI) đã thúc đẩy mạnh mẽ sự phát triển trong lĩnh vực giáo dục, đặc biệt là việc học ngôn ngữ tiếng Trung Quốc. ChatGPT giúp người học tiếng Trung Quốc tại Đại học Duy Tân phát triển tài liệu học tập, tìm hiểu và tạo văn bản theo mong muốn, đồng thời phát triển các kỹ năng tiếng Trung Quốc một cách hiệu quả, trong đó đặc biệt có vai trò hỗ trợ hai kỹ năng đọc hiểu và viết cho sinh viên. Tuy nhiên, ChatGPT vẫn còn một số vấn đề về lưu trữ kiến thức chuyên môn và tìm kiếm tài nguyên có liên quan đến tiếng Trung Quốc, nên đôi lúc sẽ chưa đáp ứng được hết tất cả các yêu cầu của người dùng. Bài viết đi sâu nghiên cứu về vai trò của ChatGPT trong việc rèn luyện kỹ năng đọc - viết tiếng Trung Quốc của sinh viên ngành Ngôn ngữ Trung Quốc tại Đại học Duy Tân, đồng thời phân tích những hạn chế của ChatGPT để người dùng đánh giá toàn diện và sử dụng nó một cách hiệu quả hơn.

Từ khóa: ChatGPT, trí tuệ nhân tạo, học tiếng Trung Quốc, kỹ năng đọc - viết tiếng Trung Quốc

Abstract

In recent years, the continuous development of artificial intelligence (AI) technology has strongly promoted progress in the field of education, particularly in Chinese language learning. ChatGPT helps learners of Chinese develop learning materials, explore and generate texts according to their needs, and effectively improve their Chinese language skills, with a particularly significant role in supporting students' reading comprehension and writing skills. However, ChatGPT still has certain limitations in terms of storing specialized knowledge and searching for resources related to the Chinese language, and therefore may not always fully meet all users' needs. This article conducts an in-depth study of the role of

*Tác giả liên hệ: Đặng Thụy Liên

Email: dangthuylien@dtu.edu.vn

ChatGPT in training Chinese reading and writing skills, while also analyzing its limitations so that users can make a comprehensive evaluation and use it more effectively.

Keywords: ChatGPT, artificial intelligence (AI), Chinese language learning, Chinese reading comprehension - writing skills

1. Đặt vấn đề

ChatGPT là một mô hình ngôn ngữ với hệ thống hội thoại thông minh, chủ yếu tương tác với người dùng thông qua các cuộc trò chuyện văn bản nhờ có khả năng kết hợp tài nguyên và tạo ngôn ngữ mạnh mẽ. ChatGPT hỗ trợ hội thoại liên tục và ghi nhớ nội dung hội thoại, đáp ứng nhu cầu của người dùng với các phản hồi chính xác cao trong các cuộc trò chuyện hỏi đáp ngắn. Với những tính năng nổi bật và hiệu quả như vậy, ChatGPT ngày càng được ứng dụng rộng rãi trong nhiều lĩnh vực, đặc biệt là việc nâng cao kỹ năng ngôn ngữ tiếng Trung Quốc. Tuy nhiên, hiện nay quan điểm về Chat GPT vẫn còn khác nhau, việc nghiên cứu về vai trò của ChatGPT đối với việc học các kỹ năng ngôn ngữ tiếng Trung vẫn còn rời rạc và chưa chuyên sâu. Do vậy, bài viết này tập trung nghiên cứu tính ứng dụng và thực hành của ChatGPT trong việc rèn luyện các kỹ năng đọc - viết tiếng Trung Quốc của sinh viên ngành Ngôn ngữ Trung Quốc tại Đại học Duy Tân, nhằm hỗ trợ sinh viên trong việc nâng cao hiệu quả học tập của mình.

2. Vai trò của ChatGPT trong việc hỗ trợ học tập các yếu tố ngôn ngữ tiếng Trung Quốc

Các yếu tố ngôn ngữ trong tiếng Trung Quốc - bao gồm ngữ âm, chữ viết, từ vựng và ngữ pháp - là nền tảng cần thiết cho việc học bốn kỹ năng nghe, nói, đọc, viết tiếng Trung Quốc [5]. Nhờ ứng dụng ChatGPT, người học có thể phát triển các yếu tố ngôn ngữ này một cách nhanh chóng và hiệu quả hơn [6]. Trong phạm vi của bài viết này, chúng tôi đi sâu nghiên cứu vai trò của ChatGPT trong việc hỗ trợ và phát triển hai kỹ năng đọc - viết tiếng Trung Quốc của sinh viên, do vậy chúng tôi sẽ chú trọng các yếu tố ngôn ngữ là chữ viết, từ vựng và ngữ pháp.

Chữ Hán là hệ thống văn tự biểu ý có nguồn gốc tượng hình, cấu trúc phức tạp và nhiều nét. Khi mới bắt đầu học tiếng Trung Quốc, sinh viên có thể khá bối ngỡ và khó khăn vì đa số sinh viên đã quen học ngoại ngữ tiếng Anh vốn sử dụng hệ thống văn tự biểu âm, được sử dụng chữ cái dạng La-tinh để ghi lại ngôn ngữ. Đối với việc học chữ Hán, ChatGPT cũng đóng một vai trò quan trọng trong việc hỗ trợ học tiếng Trung Quốc bằng cách tập trung vào cấu trúc cơ bản của chữ, nét viết, quy tắc viết chữ, ý nghĩa và cách sử dụng chữ Hán. Chúng tôi đã đưa ra yêu cầu “cung cấp các chữ tiếng Trung có bộ khẩu” thì ChatGPT có thể đưa ra phân giải thích ý nghĩa, cách sử dụng, đồng thời đưa ra rất nhiều ví dụ chia theo các nhóm như: nhóm có liên quan đến nói năng, ngôn ngữ; nhóm liên quan đến ăn uống; nhóm liên quan đến cảm xúc, biểu cảm; nhóm khác liên quan đến con người, hành vi,... Như vậy, thông qua ChatGPT, sinh viên có thể tiếp cận nhanh và có hệ thống hơn các kiến thức liên quan đến bộ thủ, quy tắc bút thuận, nét viết, cách đọc, ý nghĩa và ví dụ sử dụng, qua đó hỗ trợ quá trình học tập và ghi nhớ chữ Hán.

Ngoài ra, ở một mức độ nhất định, ChatGPT có thể phân tích sự khác biệt giữa các bộ thủ gần giống, đồng thời đưa ra các ví dụ, cách phát âm và ý nghĩa của chúng dựa trên yêu cầu của người học. Không chỉ vậy, dựa trên trình độ của sinh viên, ChatGPT có thể liệt kê các chữ Hán phù hợp với trình độ tiếng Trung Quốc của họ. Ví dụ, khi người dùng yêu cầu “phân tích sự khác biệt giữa bộ khẩu (口) và bộ vi (讠), cho các ví dụ cụ thể với các từ vựng ở trình độ HSK3” thì ChatGPT có thể đưa ra phân tích về các đặc điểm: hình dạng, ý nghĩa gốc, vị trí thường gặp, nghĩa biểu trưng trong chữ; các ví dụ cụ thể về chữ Hán đi kèm phiên âm, nghĩa tiếng Việt và

giải thích ý nghĩa,... với trình độ HSK3 trở xuống, từ đó sinh viên có thể nắm bắt chữ Hán được tốt hơn.

Về từ vựng, ChatGPT có thể phân tích từ vựng tiếng Trung Quốc từ ba góc độ: bản thân từ, mối quan hệ giữa các từ và mối quan hệ giữa các từ với câu. Thứ nhất, ChatGPT có thể phân tích từ ngữ với nhiều góc độ như nghĩa của từ, từ loại và ngữ điệu cảm xúc khi sử dụng, nhờ đó sinh viên có thể tiết kiệm được thời gian trên lớp và cải thiện hiệu quả học tập, đồng thời có thể đáp ứng yêu cầu của sinh viên ở các trình độ khác nhau. Thứ hai, ChatGPT có khả năng phân tích mối quan hệ giữa các từ. Sinh viên có thể sử dụng ChatGPT để phân tích từ đồng nghĩa, từ trái nghĩa và các cụm từ có khả năng kết hợp với nhau, từ đó nắm vững và phát triển vốn từ vựng tiếng Trung Quốc ở nhiều khía cạnh khác nhau, đồng thời hạn chế các lỗi sai tiềm ẩn trong quá trình học từ vựng cũng như phân tích các lỗi trong quá trình sử dụng từ ngữ. Thứ ba, ChatGPT có thể tạo ra các câu ví dụ bằng cách sử dụng các từ vựng cho sẵn theo cấp độ tiếng Trung Quốc mong muốn và các chủ đề tương ứng, dựa theo yêu cầu của câu hỏi được đặt ra, tùy theo các ngữ cảnh sử dụng và các sắc thái biểu cảm khác nhau [5]. Ví dụ, khi người dùng đặt yêu cầu “giải thích ý nghĩa, từ loại, cách sử dụng và từ trái nghĩa của từ 给 trong tiếng Trung Quốc” thì ChatGPT sẽ cho các kết quả về ý nghĩa, giải thích từ loại, cách sử dụng cụ thể cho các từ loại đó khi 给 làm động từ; giới từ; khi biểu thị sự bị động (我的手机给偷了!); dùng 给 trong ngữ điệu cảm thán, nhấn mạnh (给我气坏了!, 给他吓到了!) đồng thời giới thiệu các từ trái nghĩa của từ 给... Như vậy, ChatGPT đóng một vai trò quan trọng trong việc hỗ trợ học từ vựng tiếng Trung Quốc, tuy nhiên, chuyên môn của ChatGPT còn hạn chế, đôi lúc phân tích từ vựng, cấu trúc từ chưa thật chính xác, đòi hỏi sinh viên cần xem xét kỹ lưỡng hơn các câu trả lời để áp dụng trong thực tế học tập được hiệu quả hơn.

Về việc dạy và học ngữ pháp, ChatGPT có thể giúp sinh viên nắm vững kiến thức ngữ pháp tiếng Trung Quốc từ cơ bản đến nâng cao. Dưới đây chúng tôi sẽ phân tích vai trò của ứng dụng ChatGPT trong giảng dạy ngữ pháp tiếng Trung Quốc.

Đầu tiên, ChatGPT có thể hỗ trợ giải thích các quy tắc ngữ pháp tiếng Trung Quốc từ ba góc độ: cú pháp, ngữ nghĩa và ngữ dụng. Chẳng hạn, ChatGPT có thể cung cấp thông tin về thành phần cú pháp câu, mẫu câu, ngữ nghĩa và đặc điểm ngữ dụng của từ hoặc cấu trúc ngữ pháp, qua đó hỗ trợ sinh viên trong việc tiếp cận, hệ thống hóa và củng cố kiến thức ngữ pháp một cách thuận tiện hơn, góp phần hỗ trợ phát triển kỹ năng đọc – viết tiếng Trung Quốc. Nhóm nghiên cứu đã yêu cầu ChatGPT cung cấp đặc điểm cú pháp, ngữ nghĩa và ngữ dụng của từ 在; kết quả cho thấy công cụ này có thể giới thiệu đặc điểm cú pháp (từ loại, vị trí cú pháp), đặc điểm ngữ nghĩa khi 在 được sử dụng với tư cách động từ, giới từ, phó từ, cũng như một số đặc điểm ngữ dụng như chức năng thông tin, tác dụng nhấn mạnh trong khẩu ngữ và biểu thị thái độ, quan điểm. Tuy nhiên, thông tin do ChatGPT cung cấp cần được người học đối chiếu với giáo trình, tài liệu học thuật hoặc tham khảo ý kiến giảng viên để đảm bảo tính chính xác và phù hợp với ngữ cảnh sử dụng.

Thứ hai, ChatGPT có thể hỗ trợ sinh viên so sánh các điểm ngữ pháp trong tiếng Trung Quốc và tiếng Việt. Ví dụ, khi người dùng yêu cầu ChatGPT so sánh cách sử dụng của từ “给” trong tiếng Trung Quốc và từ “cho” trong tiếng Việt thì chúng tôi đã nhận được câu trả lời cụ thể các điểm khác biệt về từ loại, ngữ pháp, ngữ nghĩa, ngữ dụng của hai từ này.

Thứ ba, ChatGPT có khả năng hỗ trợ phát hiện và chỉnh sửa một số lỗi sai về ngữ pháp, đồng thời tạo ra các câu ví dụ phù hợp dựa trên lỗi của người học. Ví dụ, khi nhóm nghiên cứu yêu cầu ChatGPT phân tích và sửa một số câu

sai như “我昨天在学校看了他。”， “我对打篮球很喜欢。”， “他每天才骑车去学校。”， “我去商店买的東西把放在桌子上了。”， thì hệ thống đã đưa ra các gợi ý điều chỉnh tương đối hợp lý như: “我昨天在学校见了他。/我昨天在学校看到了他。”， “我很喜欢打篮球。/我对打篮球很感兴趣。”， “他每天都骑车去学校。”， “我把去商店买的東西放在桌子上了。”。 Qua đó, ChatGPT có thể hỗ trợ người học trong việc nhận diện lỗi, tham khảo cách diễn đạt phù hợp và tiếp cận các quy tắc ngữ pháp một cách thuận tiện hơn. Tuy nhiên, do ngữ pháp tiếng Trung Quốc có tính đa dạng và phức tạp, đồng thời ChatGPT vẫn có thể cung cấp thông tin chưa hoàn toàn chính xác hoặc chưa phù hợp với ngữ cảnh cụ thể, nên người học cần đối chiếu với giáo trình, tài liệu học thuật hoặc tham khảo ý kiến giảng viên trong quá trình sử dụng. Trong bối cảnh này, ChatGPT được xem là công cụ hỗ trợ học tập, không thay thế vai trò hướng dẫn, kiểm chứng và tổ chức hoạt động học tập của giảng viên.

3. Vai trò của ChatGPT trong việc rèn luyện kỹ năng đọc - viết tiếng Trung Quốc của sinh viên

Đối với sinh viên học ngoại ngữ, đặc biệt là tiếng Trung Quốc, việc phát triển kỹ năng đọc - viết là điều vô cùng cần thiết, là mục tiêu cốt lõi nhằm mục đích bồi dưỡng khả năng nắm bắt văn bản và diễn đạt nội dung văn bản bằng tiếng Trung Quốc cho sinh viên. Các bài kiểm tra năng lực tiếng Trung Quốc phổ biến tại Trung Quốc đại lục, tiêu biểu như kì thi HSK, chủ yếu đánh giá năng lực của người học thông qua kỹ năng đọc hiểu và viết. ChatGPT cũng đóng vai trò quan trọng trong việc rèn luyện các kỹ năng này.

Để thực hiện nghiên cứu, nhóm nghiên cứu sử dụng phương pháp hỗn hợp, trong đó phân tích định tính giữ vai trò chủ đạo, kết hợp với dữ liệu khảo sát mô tả nhằm hỗ trợ cho việc phân tích. Nghiên cứu tập trung tìm hiểu vai trò và khả

năng hỗ trợ của ChatGPT trong việc rèn luyện kỹ năng đọc hiểu và viết tiếng Trung Quốc cho sinh viên, từ đó đề xuất một số định hướng sử dụng phù hợp.

Khảo sát được thực hiện thông qua bảng hỏi trực tuyến gồm 8 phần với hơn 30 mục khảo sát, tập trung vào các nội dung như: thông tin cá nhân, mức độ sử dụng ChatGPT trong học đọc hiểu và viết tiếng Trung Quốc, trải nghiệm sử dụng, mức độ hỗ trợ cảm nhận được, khó khăn khi sử dụng, thái độ và định hướng sử dụng trong tương lai, kết hợp với một số câu hỏi mở để thu thập ý kiến cá nhân của người học.

Khảo sát được thực hiện từ tháng 12/2025 đến tháng 2/2026 đối với 410 sinh viên từ năm thứ nhất đến năm thứ tư, trong độ tuổi từ 18 đến 22, thuộc Khoa Tiếng Trung, Đại học Duy Tân. Người tham gia trả lời bảng hỏi trực tuyến trên tinh thần tự nguyện và dữ liệu thu thập được sử dụng phục vụ cho mục đích nghiên cứu. Trong khảo sát, mức độ sử dụng ChatGPT được phân loại theo các mức: chưa bao giờ, thỉnh thoảng và thường xuyên.

Kết quả khảo sát cho thấy 44,1% sinh viên tự đánh giá bản thân sử dụng ChatGPT ở mức thường xuyên, 53,9% ở mức thỉnh thoảng và 2% chưa từng sử dụng. Các mức độ này được xây dựng theo hình thức tự đánh giá nhằm phản ánh thói quen sử dụng ChatGPT của sinh viên trong học tập. Kết quả cho thấy ChatGPT đã trở thành một công cụ tương đối quen thuộc đối với sinh viên ngành Ngôn ngữ Trung Quốc tại Đại học Duy Tân trong hoạt động hỗ trợ học tập.

3.1. Rèn luyện kỹ năng đọc hiểu

Đọc hiểu là một kỹ năng quan trọng trong quá trình học tiếng Trung Quốc. Tuy nhiên, nhiều sinh viên quá phụ thuộc vào tài liệu hiện có trong giáo trình, thiếu các bài tập đọc hiểu có mục tiêu và tài liệu bổ sung, đặc biệt là các tài liệu tiếng Trung Quốc phù hợp với trình độ cụ thể của mình; điều này gây khó khăn cho việc đáp ứng nhu cầu đọc hiểu cũng như cải thiện kỹ năng hiểu

và diễn đạt tiếng Trung Quốc. Để giải quyết những khó khăn này, ChatGPT có thể được ứng dụng nhằm hỗ trợ nâng cao khả năng đọc hiểu tiếng Trung Quốc của sinh viên. Các nội dung sau đây cho thấy một số hướng ứng dụng tiêu biểu.

Đầu tiên, thông qua yêu cầu của người dùng, ChatGPT có khả năng hỗ trợ tạo ra các tài liệu đọc theo những mục tiêu học tập cụ thể [1]. Theo kết quả khảo sát, 74,7% sinh viên đồng ý rằng ChatGPT có thể hỗ trợ tạo ra các bài đọc ngắn phù hợp với trình độ tiếng Trung Quốc của bản thân. Dựa trên các yêu cầu cụ thể của người dùng, ChatGPT có thể nhanh chóng tạo ra các tài liệu đọc hiểu đa dạng về độ dài, thể loại và chủ đề theo trình độ tiếng Trung Quốc HSK tương ứng, đồng thời cung cấp giải thích về từ vựng, cấu trúc câu và nội dung bài đọc. Ví dụ, khi chúng tôi yêu cầu ChatGPT tạo một bài đọc hiểu khoảng 500 chữ với chủ đề “bảo vệ trái đất” ở trình độ HSK4, ChatGPT đã tạo ra nội dung tương ứng và đồng thời cung cấp thêm các từ vựng gợi ý kèm phiên âm và ý nghĩa tiếng Việt nhằm hỗ trợ người học trong quá trình đọc hiểu.

Thứ hai, ChatGPT có thể tạo ra các bài tập đọc hiểu phù hợp với giáo trình đọc của sinh viên. Sinh viên cũng có thể căn cứ theo yêu cầu về từ vựng, trình độ tiếng Trung Quốc, chủ điểm,... để yêu cầu ChatGPT đưa ra các nội dung bài đọc hiểu phù hợp, đồng thời yêu cầu ChatGPT đưa ra các câu hỏi liên quan đến đoạn đọc hiểu nêu trên và đưa ra các câu trả lời tương ứng. Theo kết quả khảo sát của nhóm nghiên cứu, có đến 84,4% sinh viên cho rằng ChatGPT có thể kết hợp hiệu quả với các bài đọc trong giáo trình. Dựa trên quá trình khảo sát và trải nghiệm sử dụng của sinh viên, nhóm tác giả đã nghiên cứu minh họa một số thao tác điển hình trên ChatGPT. Cụ thể, nhóm tác giả đã yêu cầu ChatGPT viết một bài đọc hiểu tiếng Trung về chủ đề “yêu thương gia đình” có 500 chữ phù hợp trình độ HSK3 với các từ 家, 家人, 家庭,

父母, 爸爸, 妈妈, 哥哥, 弟弟, 姐姐, 妹妹, 亲人, 爱, 关心, 照顾, 帮助, 一起, 笑, 聊天, 见面, 拥抱, 快乐, 幸福, 感谢, 互相, 理解, 尊重, 陪, 吵架, 道歉, 原谅 thì đã nhận được nội dung câu trả lời hoàn chỉnh.

Thứ ba, ChatGPT có thể được sử dụng để phân tích các văn bản đọc hiểu tiếng Trung Quốc từ nhiều góc độ: tóm tắt ý chính, tóm tắt ý tưởng và nội dung cảm xúc của bài đọc, đồng thời có thể sắp xếp cấu trúc văn bản và trình bày các thông tin quan trọng như thời gian, địa điểm dưới dạng đồ họa dễ theo dõi. ChatGPT cũng có thể chú thích các điểm ngữ pháp và phân tích các từ vựng quan trọng của bài đọc, cải thiện khả năng đọc hiểu tiếng Trung Quốc của sinh viên. Theo kết quả khảo sát, có 76,6% sinh viên trả lời rằng có dùng ChatGPT để luyện kỹ năng tìm ý chính và tóm tắt nội dung bài đọc. Nhóm tác giả nghiên cứu đã đưa ra một đoạn văn đọc hiểu 600 chữ về chủ đề “yêu thương động vật” và yêu cầu ChatGPT tóm tắt ý chính, ý tưởng, nội dung cảm xúc của bài, đồng thời yêu cầu ChatGPT phân tích các điểm ngữ pháp chính, các từ vựng quan trọng và đã nhận được kết quả như mong muốn.

Ngoài ra, theo kết quả mà chúng tôi thu thập được, có 76,9% sinh viên đồng ý với ý kiến rằng ChatGPT giúp sinh viên hiểu rõ hơn cấu trúc câu và ngữ pháp trong bài đọc tiếng Trung Quốc; 78,3% sinh viên đồng ý với ý kiến rằng ChatGPT có thể giúp sinh viên nhận biết từ vựng và cụm từ trong các ngữ cảnh; 79,5% sinh viên đồng ý với ý kiến rằng ChatGPT giúp sinh viên hiểu nhanh hơn nội dung các bài đọc tiếng Trung Quốc; 83,4% sinh viên đồng ý rằng ChatGPT là công cụ hữu ích trong việc luyện đọc hiểu tiếng Trung Quốc; 81% sinh viên cho biết sẽ tiếp tục sử dụng ChatGPT để đọc và phân tích văn bản tiếng Trung Quốc trong tương lai.

Theo kết quả câu hỏi mở thu thập được, nhiều sinh viên trong nhóm khảo sát cho rằng ChatGPT hỗ trợ việc giải thích nghĩa của từ và câu, cung cấp giải thích ngữ pháp, gợi ý từ vựng

mới, hỗ trợ hiểu nội dung bài đọc và tra cứu những đoạn văn chưa rõ. Một số sinh viên cho biết ChatGPT giúp việc đọc hiểu tiếng Trung Quốc trở nên mang tính tương tác hơn, khi người học có thể vừa đọc, vừa đặt câu hỏi và nhận phản hồi tức thời, qua đó hỗ trợ quá trình tiếp cận và khai thác nội dung bài đọc một cách chủ động hơn. Ngoài ra, một số ý kiến cho rằng ChatGPT còn hỗ trợ ghi nhớ mặt chữ, tìm hiểu từ mới phù hợp với ngữ cảnh, tóm tắt nội dung bài đọc và cung cấp bản dịch tham khảo trong quá trình học tiếng Trung Quốc.

Tuy nhiên, một số sinh viên cho rằng ChatGPT vẫn còn tồn tại những hạn chế trong quá trình hỗ trợ đọc hiểu tiếng Trung Quốc như sai phiên âm, giải thích dài dòng hoặc chưa sát ngữ cảnh, chưa hiểu đúng yêu cầu của người học, đôi lúc đưa ra nội dung vượt quá trình độ đọc hiểu của sinh viên, đồng thời chưa phản ánh đầy đủ ngữ cảnh văn hóa Trung Quốc, đặc biệt trong các thành ngữ và văn bản cổ. Ngoài ra, nếu sinh viên không đưa ra cách diễn đạt yêu cầu rõ ràng, kết quả nhận được có thể hơi chung chung, chưa phù hợp với trình độ học của mình, câu trả lời không rõ ràng so với giảng viên dạy trên lớp,...

3.2. Rèn luyện kỹ năng viết

Mục đích của việc dạy môn viết là nhằm rèn luyện kỹ năng diễn đạt bằng văn bản của người học, đòi hỏi người học cần vận dụng toàn diện vốn từ vựng, chữ Hán và các điểm ngữ pháp đã học để diễn đạt quan điểm và cách nhìn của mình về một vấn đề được đưa ra. Thông thường, sinh viên thường gặp khó khăn khi đưa ra các ý tưởng cho bài viết, gặp khó khăn khi lượng từ vựng tiếng Trung Quốc còn hạn chế và phân vân khi sử dụng các điểm ngữ pháp trong bài, đôi lúc còn gặp khó khăn để tìm cách diễn đạt cho mượt mà, trôi chảy, ... Do vậy, dựa trên các mục tiêu và yêu cầu giảng dạy viết khác nhau, giảng viên nên cân nhắc nội dung, phương pháp và phong cách viết, đồng thời hướng dẫn sinh viên về những kiến thức viết.

Theo kết quả khảo sát, 87,7% sinh viên thường sử dụng ChatGPT để luyện viết tiếng Trung Quốc; 45,4% thỉnh thoảng và 38,7% thường xuyên sử dụng ChatGPT để kiểm tra lỗi ngữ pháp; 44,8% thỉnh thoảng và 38,8% thường xuyên sử dụng ChatGPT để gợi ý từ vựng và cấu trúc câu tiếng Trung Quốc. Bên cạnh đó, đa số sinh viên cho rằng ChatGPT giúp cải thiện khả năng viết tiếng Trung Quốc, hiểu rõ hơn cấu trúc câu, tăng sự tự tin khi viết, hạn chế lỗi ngữ pháp, phát triển phong cách diễn đạt rõ ràng hơn và hỗ trợ sửa bài viết hoàn chỉnh hơn, với tỉ lệ đồng thuận dao động từ 76% đến 91,8%.

Như vậy, việc sử dụng ChatGPT có thể hỗ trợ sinh viên hoàn thành nhiệm vụ viết tiếng Trung Quốc hiệu quả hơn. Các nội dung dưới đây cho thấy một số lợi ích tiêu biểu của công cụ này.

Đầu tiên, ChatGPT giúp sinh viên thu thập và tạo chủ đề bài viết, mở rộng phạm vi luyện tập. ChatGPT có thể thu thập các chủ đề từ các cấp độ thi HSK, đồng thời mở rộng và bổ sung chi tiết, cung cấp cho người học các chủ đề luyện viết phù hợp với trình độ hiện tại của người học. Khi nhóm tác giả yêu cầu ChatGPT đưa ra một bài viết tiếng Trung Quốc 500 chữ có nội dung liên quan đến chủ đề bảo vệ môi trường với trình độ HSK4 thì thu được kết quả là một đoạn văn viết có chủ đề cụ thể, có mở đầu, thân bài và kết luận, phù hợp với trình độ sinh viên và đúng cấu trúc, chủ điểm đưa ra.

Thứ hai, ChatGPT có thể cung cấp cho người học các tài liệu viết như cung cấp từ vựng và mẫu câu, các gợi ý và mẫu bài viết để người học có thể hình dung về nội dung viết mà mình sẽ thực hiện. Sau khi đưa ra các yêu cầu, ChatGPT có thể giới thiệu các tài liệu viết hiện có và hướng dẫn sinh viên cách viết bài cụ thể. ChatGPT có thể liệt kê các từ vựng gợi ý và các mẫu câu có thể sử dụng dựa theo trình độ của sinh viên và các chủ đề được đề cập để đưa ra các gợi ý phù hợp. Nhóm tác giả nghiên cứu đã yêu cầu ChatGPT đưa ra các từ vựng, mẫu câu, cách viết

cụ thể và bài viết mẫu cho một nội dung về “bảo vệ môi trường” gồm 500 chữ phù hợp trình độ HSK5 thì đã nhận được kết quả về từ vựng, mẫu câu, bố cục và bài viết mẫu về nội dung tương ứng phù hợp với trình độ của sinh viên.

Thứ ba, ChatGPT cũng đóng vai trò là trợ lý có thể đánh giá bài viết của người dùng, chỉnh sửa dựa trên từ vựng, ngữ pháp, dấu câu và đưa ra các gợi ý nhằm thúc đẩy việc cải thiện kỹ năng diễn đạt tiếng Trung Quốc bằng văn bản viết của sinh viên. Nhóm tác giả nghiên cứu đã khảo sát thực tế trên ứng dụng ChatGPT về vai trò này với yêu cầu ChatGPT đánh giá một bài viết có nhiều lỗi sai của sinh viên và yêu cầu ChatGPT chỉnh sửa dựa trên từ vựng, ngữ pháp, dấu câu và đưa ra các gợi ý để viết lại bài này tốt hơn. ChatGPT đã thực hiện các yêu cầu này bằng cách đánh giá tổng thể điểm mạnh, điểm yếu, phân tích và chỉnh sửa chi tiết cho từng đoạn.

Thứ tư, trong quá trình học viết tiếng Trung Quốc, ChatGPT có thể hỗ trợ tích cực cho sinh viên trong việc nâng cao kiến thức về ngữ pháp, nó có thể giúp người học phản hồi tức thì các điểm sai trong ngữ pháp mà người học sử dụng, giải thích cụ thể các lỗi sai ngữ pháp, đồng thời có thể đưa ra nhiều cách diễn đạt mượt mà hơn để người dùng lựa chọn, từ đó sinh viên có thể nâng cao nhận thức ngôn ngữ và dần điều chỉnh cách dịch của bản thân. ChatGPT cũng có thể đưa ra gợi ý các cấu trúc câu đa dạng, phong phú, giúp sinh viên có thể diễn đạt ý tưởng mạch lạc và đúng ngữ pháp hơn. Chúng tôi đã đưa một nội dung bài viết còn nhiều lỗi sai của sinh viên và yêu cầu ChatGPT phân tích các lỗi sai về từ vựng, ngữ pháp, và viết lại nội dung hay hơn, mượt mà hơn, ChatGPT đã phân tích các lỗi sai và điểm cần điều chỉnh.

Từ đó có thể thấy, ChatGPT là một công cụ hỗ trợ hiệu quả cho sinh viên trong quá trình học kỹ năng viết tiếng Trung Quốc tại Đại học Duy Tân. Đồng thời, sinh viên cũng có xu hướng chủ động khai thác công cụ này trong nhiều bối cảnh

khác nhau, không bị giới hạn về thời gian hay không gian, và có thể linh hoạt điều chỉnh nhịp độ học tập phù hợp với mục tiêu cá nhân. Tuy nhiên, sinh viên cũng cần nhận thức rõ vai trò của ChatGPT với tính chất hỗ trợ việc học tiếng Trung Quốc, nhưng tránh phụ thuộc quá nhiều vào ChatGPT, vì sự phụ thuộc quá nhiều vào ChatGPT trong thời gian dài sẽ làm ảnh hưởng đến khả năng sáng tạo và tư duy suy nghĩ của sinh viên.

4. Kết luận

Các công nghệ trí tuệ nhân tạo hiện nay như ChatGPT đã có tác động đáng kể đến ngành giáo dục, đặc biệt là lĩnh vực dạy và học ngoại ngữ như tiếng Trung Quốc tại Đại học Duy Tân. Việc luyện tập các kỹ năng nghe, nói, đọc, viết tiếng Trung Quốc thông qua công cụ ChatGPT ngày càng được sử dụng rộng rãi, giúp sinh viên có thể vượt qua nỗi sợ sai, có thêm động lực tự học nhờ có “người bạn ảo” luôn đồng hành mọi lúc mọi nơi. ChatGPT có thể giúp người học thúc đẩy tinh thần tự học trong thời đại giáo dục mới, nâng cao kiến thức và kỹ năng tiếng Trung Quốc, diễn đạt trôi chảy, tự tin trong giao tiếp và tăng cường năng lực giao thoa văn hóa, đây là những yếu tố vô cùng quan trọng trong thế giới ngày càng kết nối và đa văn hóa như hiện nay. Với những lợi ích mà ChatGPT đã mang lại, chúng tôi cho rằng việc ứng dụng rộng rãi ChatGPT trong việc dạy và học các kỹ năng đọc - viết tiếng Trung Quốc là vô cùng cần thiết và hợp với xu thế của thời đại. Tuy nhiên, việc sử dụng ChatGPT cần có sự kiểm soát và lựa chọn hợp lý, tránh bị phụ thuộc quá nhiều, để nó thực sự trở thành công cụ hỗ trợ học tập hữu ích, đồng thời người dùng cần đưa ra các câu lệnh rõ ràng cụ thể, cần sử dụng thông tin một cách có chọn lọc, không nên quá lạm dụng và bị lệ thuộc vào ChatGPT. Mặc dù ChatGPT đã hỗ trợ rất tốt cho sinh viên trong việc rèn luyện kỹ năng đọc - viết tiếng Trung Quốc, tuy nhiên, công cụ này chưa thể thay thế vai trò then chốt của giảng viên, đây

là những người giúp sinh viên định hướng tốt hơn về chiến lược và mục tiêu học tập, thúc đẩy tư duy phản biện và các năng lực xã hội thực tế mà trí tuệ nhân tạo hiện nay chưa thể đáp ứng toàn diện.

Tài liệu tham khảo

- [1] Cố Văn, Vương Quyên. (2020). Ứng dụng công nghệ trí tuệ nhân tạo trong giảng dạy tiếng Trung. *Tài liệu hướng dẫn phần mềm*, (số 19, kỳ 6), 39-43. [顾雯, 王娟. (2020). 人工智能技术在汉语教学中的应用. 软件导刊, 第19卷第6期, 39-43.]
- [2] Dịch Dương, Phan Trạch Bản, Lý Thế Minh – Huyền Trang dịch. (2024). *ChatGPT thực chiến*. NXB Dân trí.
- [3] Gleb Tsipursky – Hạnh Dung dịch. (2023). *ChatGPT - Ứng dụng trí tuệ nhân tạo trong công việc*. NXB Dân trí.
- [4] Lưu Nghiên. (2023). Ảnh hưởng của công nghệ trí tuệ nhân tạo đối với giáo dục tiếng Trung quốc tế và các giải pháp đối phó — trong bối cảnh xuất hiện của ChatGPT. *Thiết bị giáo dục hiện đại Trung Quốc*, 16-18. [刘妍. (2023). 人工智能技术对国际中文教育的影响与对策——在ChatGPT出现的背景下. 中国现代教育装备, 16-18.]
- [5] Tống Phi, Quách Giai Tuệ, Khúc Sương. (2023). Hệ thống ứng dụng và thực tiễn của ChatGPT trong giảng dạy tiếng Trung Quốc như một ngoại ngữ. *Nghiên cứu giảng dạy ngoại ngữ*, (số 6), 110-128. 宋飞, 郭佳慧, 曲畅. (2023). ChatGPT在汉语作为外语教学中的应用体系及实践. 外语教学研究, 第6期, 110-128.
- [6] Vương Lạc. (2020). Khám phá việc dạy tiếng Trung Quốc như một ngoại ngữ trong bối cảnh "Trí tuệ nhân tạo + Giáo dục". *Tạp chí Vũ Lăng*, (số 45, kỳ 4), 136-142. 王乐. (2020). “人工智能+教育”背景下对外汉语教学探析. 武陵学刊, 第45卷第4期, 136-142.